ZENDEGI-SALAM
ضمیمه روزنامه خراسان
پنج‌شنبه • ۶ دی ۱۳۹۷
۱۹ ربیع‌الثانی ۱۴۴۰ • ۲۷ دسامبر ۲۰۱۸
شماره ۱۹۹۹۷
۱۲۲۰

آشنایی با تمدن‌های پیشرفته و کهنی که به‌طور اسرارآمیزی ناپدید شدند

تمدن‌هایی که در دل تاریخ فرو رفتند

فاطمه قاسمی | مترجم

پرونده

در طول تاریخ، تمدن‌های زیادی بر اثر بلاهای طبیعی، تغییرات آب‌وهوایی، جنگ، غارت یا دخالت انسان از بین رفته‌اند ولی ناپدیدشدن بعضی از آن‌ها به شکل مرموزی اتفاق افتاده و هیچ گاه علت نابودی و محو شدن‌شان مشخص نشده‌است. هرچند تعدادی از آن‌ها، سال‌ها بعد کشف شدند و توجه کاوشگران را به خود جلب کردند. نادیده گرفتن این تمدن‌ها و افسانه‌های‌شان که روزی در اوج شکوه بوده و به ناگاه بی‌هیچ اثری محو شده‌اند، غیرممکن است. چرا یک تمدن با شکوه و جلال و در حال رشد، ناگهان متوقف می‌شود و ساکنانش از بین می‌روند و معماری‌اش تبدیل به متروکه ای می‌شود؟ نظریه‌پردازان، حدس و گمان‌هایی عجیب و دور از ذهن می‌زنند از جمله ربوده شدن توسط موجودات فضایی، نفرین بیگانگان و انتقام موجودات فرازمینی. در این پرونده با چند نمونه از این تمدن‌های مرموز آشنا می‌شویم

نبطی‌ها | ساخته نیروهای ماوراءالطبیعه

تمدن گمشده نبطی‌های باستان که جنوب اردن، کنعان و شمال عربستان را شامل می‌شد، در قرن ششم پیش از میلاد گسترش یافت. مهندسی آب، مدیریت سدهای پیچیده، ساخت کانال‌ها و مخازنی که زندگی در منطقه خشک کویری را ممکن می‌کرد، از جمله مهارت‌های نبطی‌ها بود. حدود قرن ۴ میلادی، این قوم به دلیل نامشخصی شهر «پترا» را ترک کردند. پترا واقع در اردن امروزی، شهری در دل کوه و در تخته‌سنگ‌هایی به رنگ گل سرخ، تراشیده شده و پایتخت نبطی‌ها بوده‌است. بعضی‌ها معتقدند انسان نمی‌توانسته جایی با این ظرافت بسازد و نیروهای ماوراءالطبیعه این شهر را ساخته‌اند. برخی بر این باورند که موجودات فرازمینی حتی مدتی را در آن‌جا زندگی کرده و بدون بر جای گذاشتن هیچ اثری از خود، آن‌جا را ترک کرده‌اند. سرانجام شکوه خیره کننده «پترا» و آوازه ثروت آن، امپراتوری روم را به طمع تصرف آن انداخت و به تدریج فرهنگ نبطی از آن رخت بربست.

شهر گمشده زی | پنهان در قلب آمازون

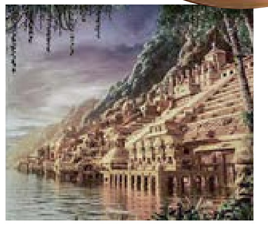

این شهر را یک کلنل انگلیسی به اسم «پرسی هریسون فاست» که ادعا می‌کرد در دل جنگل‌های آمازون شهری مدرن وجود داشته، نام‌گذاری کرده‌است. «پرسی» در تحقیقاتش به مدارکی معروف به «دست‌نوشته ۵۱۲» دست یافت که توسط یک پژوهشگر نوشته شده‌بود. به گفته این پژوهشگر، او به خرابه‌های این تمدن دست پیدا کرده‌بود. در این مدرک، جزئیات کامل این شهر بدون ذکر محل آن آورده شده‌بود. در سال ۱۹۲۵، فاست در آخرین تلاش برای پیدا کردن این شهر به اتفاق پسر و دوستش در جنگل، بی هیچ نشانی گم شد. اگرچه این شهر هرگز پیدا نشد اما بقایای شهرهای باستانی و اماکن مقدس بسیاری در سال‌های اخیر با استفاده از فناوری اسکن در جنگل های گوآتمالا، برزیل، بولیوی و هندوراس پیدا شده‌است. بعید نیست روزی شهر باستانی و افسانه‌ای «زی» پیدا شود یا شاید هم آن را پیدا کرده و مثل بسیاری از اکتشافات پنهان نگه داشته‌اند.

امپراتوری خمر | تمدن مخفی در جنگل

این امپراتوری یکی از حکومت‌هایی است که بین قرن ۹ تا ۱۳ میلادی در جنوب‌شرقی آسیا در اوج قدرت بود و امروزه «آنگکور» در کامبوج مهم‌ترین شهر به‌جامانده از آن است که بعد از ۱۵۰ سال به‌طور اتفاقی کشف شد. باستان‌شناسان به‌تازگی با استفاده از فناوری لیزری، سیستم آب‌رسانی پیشرفته‌ای در این امپراتوری کشف کرده‌اند. یافته‌های جدید می‌تواند فرضیه‌هایی درباره چگونگی شکل‌گیری امپراتوری «خمر»، قدرت‌یافتن و سقوط آن در قرن ۱۵ میلادی همچنین نقش تغییرات آب‌وهوایی و مدیریت آب را در این فرایند به چالش بکشد. احتمالا این تمدن به دلیل حملات بیگانگان، مرگ بر اثر طاعون، بحران آب و نزاع بر سر قدرت در میان خانواده‌های سلطنتی، ضعیف و در نهایت در برابر تایلندی‌ها تسلیم و نابود شده‌است. بعد از آن بقایای شهر خالی از سکنه در دل جنگل به حال خود رها شد، گیاهان و درختان در اطراف آن روییدند و آن را در خود پنهان کردند.

امپراتوری اینکا | تمدنی در ارتفاع ۲۵۰۰ متری

این امپراتوری در قرن ۱۵ میلادی متشکل از بومی‌های آمریکای جنوبی بود. «اینکاها» به دلیل توانایی‌شان در استفاده از تخته‌سنگ‌های عظیم برای خانه‌سازی و برپاداشتن معبدهای باشکوه به «مردمان سنگ» مشهور بودند. به گفته مورخان، در سال‌های اولیه میلاد مسیح، قومی بسیار وحشی و قدرتمند به این مردم حمله و آن‌ها را به گریز به سمت کوهستان‌های پوشیده از درخت «پرو» وادار کردند. اینکاها از بیم حمله‌ای دیگر بر فراز کوهی بلند در نقطه‌ای دوردست، قلعه‌ای از تخته‌سنگ‌های عظیم ساختند. با افزوده شدن جمعیت اینکاها، یک امپراتوری وسیع که مرزهای آن کلمبیا، شیلی، اکوادور و پرو امروزی بود، تشکیل شد. شهر «ماچوپیچو» احتمالا شگفت‌انگیزترین ساخته شهری امپراتوری اینکا در اوج قدرت‌شان است؛ شهری با دیوارهای غول‌پیکر، تراس‌ها و رمپ‌هایی طبیعی که اینکاها آن را با هنر سنگ‌تراشی ساخته بودند. حدود یک قرن بعد از ساخت ماچوپیچو، به دلیل جنگ‌های اسپانیا با اینکاها که منجر به نابودی این قوم شد، ماچوپیچو هم متروکه شد و چون در ارتفاعات دور افتاده‌ای ساخته شده‌بود، کسی از وجود آن خبری نداشت. تا این که در سال ۱۹۱۱ بقایای این شهر کشف شد.

الدورادو | شهر گمشده طلایی

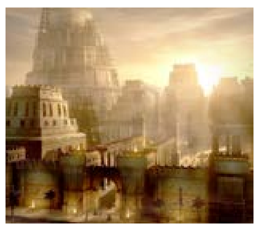

براساس افسانه‌ها در این شهر تمام خانه‌ها، معبدها و همه اسباب زندگی از جنس طلاست حتی کف رودخانه‌ها و مراتع به جای سنگ و خاک، پر از طلا و جواهرات است. این افسانه ریشه در قرن شانزدهم دارد و ظاهرا در مراسم خاصی، پادشاه بدن خود را به یک ماده چسبنده آغشته می‌کرد و افراد قبیله روی او گرد طلا می‌پاشیدند سپس سوار بر قایقی می‌شد و با مراسمی به وسط دریاچه گواداتیتا می‌پرید و بدن آغشته به طلای‌اش را در آب می‌شست و به این ترتیب پادشاهی او به تایید رب‌النوع قبیله می‌رسید. در سال‌های ۱۵۴۵ تا ۱۵۸۰ تلاش‌هایی برای کشف گنجینه‌های الدورادو انجام و آثاری از طلا در نوار ساحلی دریاچه گواداتیتا یافت شد. باستان‌شناسان احتمال دادند این آثار مربوط به شهر تاریخی الدورادو است امانمی‌توانستند دریاچه را به اندازه کافی تخلیه کنند تا به گنجینه‌های درونش دست‌یابند. سال ۱۹۶۵ دولت کلمبیا این دریاچه را منطقه حفاظت‌شده نامید و تمام جست‌وجوها متوقف شد.

مصر باستان | تمدنی با رازهای تمام‌نشدنی

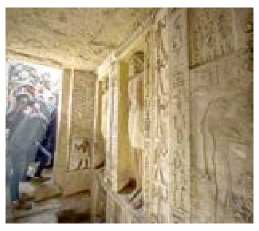

یکی از کهن‌ترین و اعجاب‌انگیزترین تمدن‌های بشری، تمدن مصر باستان با بیش از شش هزار سال قدمت است. در میان مصریان، معماران و مهندسان بزرگ فراوان بودند و شاهان نیرومندی در اوج جلال بی‌پایان و ثروت بی کران می‌زیستند. از بسیاری از جزئیات آن تمدن چیزی جز بناهای نیمه‌خراب باقی نمانده است تا مورخان را به تحقیق و جهان گردان را به اعجاب وادارد. به تازگی باستان‌شناسان مصری، مقبره ای متعلق به ۴۴۰۰ سال پیش با دست کم ۵۵ مجسمه در منطقه «سقاره» در نزدیکی قاهره کشف کردند که مقبره و همگی مجسمه ها سالم هستند. تندیس‌ها ی رنگارنگ، قفسه‌هایی با نقوشی بر ردیف‌بندی آن ها و نوشته‌های خطاطی هیروگلیف در این مقبره دیده می‌شود. براساس یافته‌های باستان‌شناسان این مقبره به احتمال زیاد به یک روحانی عالی‌رتبه به نام «واح‌تی» و به دوره پنجمین پادشاهی مصر تعلق دارد.

آتلانتیس | آرمان‌شهری پر از گنجینه‌های مادی و غیرمادی

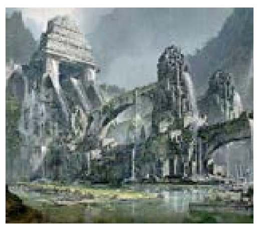

اولین‌بار در سال ۳۶۰ قبل از میلاد مسیح در دست‌نوشته‌های افلاطون به وجود جزیره شگفت‌انگیزی اشاره شد که در آن دانش و ثروتی بی‌نهایت ارزشمند وجود داشت و به عنوان تنها آرمان‌شهر روی زمین شناخته می‌شد. گفته می‌شود این جزیره، خانه و مأمن پادشاهان قدرتمندی با فناوری پیشرفته، نیروی دریایی بزرگ و اقتصاد شگفت‌انگیز بوده‌است.

حدود ۹۶۰۰ سال قبل از میلاد مسیح، کل جزیره با پدیده‌ای ناشناخته که آن را «شبح وحشتناک آتش و زلزله» توصیف کرده‌اند، در دریا غرق شد. در طول قرن‌های گذشته، افراد زیادی برای پیدا کردن این شهر، وقت و انرژی خود را صرف کردند.

هر کدام براساس شواهدی، مناطقی مانند قطب جنوب، اقیانوس اطلس، آلمان، بولیوی، ترکیه، کارائیب و مکان‌های دیگر را محل استقرار این جزیره اعلام کرده‌اند.

مایا | همکاران موجودات فرازمینی

قلمروی مایاها، شبه‌جزیره‌ای به نام «یوکاتان» بوده که امروزه شامل «مکزیک»، «گواتمالا» و «بلیز» است و مایاهای کنونی هنوز در آن‌زندگی می‌کنند. مایاها از معروف‌ترین قبایل سرخ‌پوست بودند که دستاوردهای چشمگیری در هنر، معماری، ستاره‌شناسی و ریاضیات داشتند و خط ابتدایی هیروگلیفی هم متعلق به آن‌هاست. به اعتقاد آن‌ها دنیا در روز ۱۱ آگوست قبل از میلاد مسیح شکل گرفته‌است و این دقیقا همان تاریخی است که تقویم آغاز می‌شود. تمدن بزرگ مایا قبل از ورود مهاجران اروپایی رو به نابودی رفت. تغییرات آب‌وهوایی و درگیری‌های قومی از محکم‌ترین نظریه‌ها درباره نابودی این تمدن بزرگ است. مردم مایا در طراحی و ساخت هرم و معبد، تبحر ویژه‌ای داشتند و یکی از بزرگ‌ترین هرم‌های دنیا به‌نام «لادانتا» به این تمدن تعلق دارد. دانشمندان به آثار قابل توجهی دست پیدا کرده‌اند که براساس آن‌ها ارتباط احتمالی مایاها و فرازمینیان اثبات می‌شود. یکی از بارزترین نمونه‌ها، آثاری است که شش سال پیش توسط گروهی از محققان با پخش تصاویری از اشیای باستانی شبیه سفینه فضایی و موجودات فرازمینی کشف و باعث حیرت جهانیان شد.

منابع: newworldencyclopedia.infu.ir, Historythenet, ancient.eu, AncientHistoryEncyclopedi

---

جدول سخت [شماره ۵۰۴]

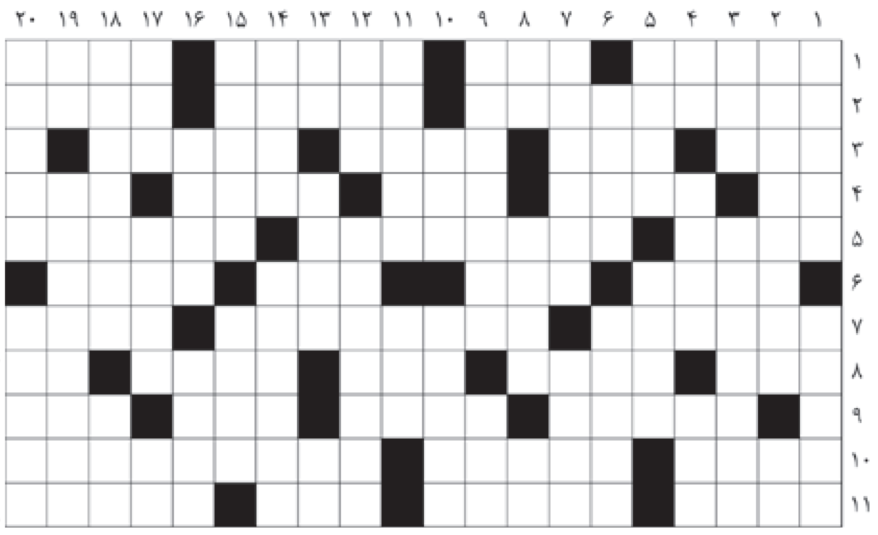

طراح جدول: بیژن گورانی

افقی: ۱ – یاقوت سرخ – قلعه حکومتی – دو شب پیش – جوش صورت ۲ – با راحتی در جایی مستقر شدن و ماندن بیش از حد معمول – وضعیت روحی و جسمی – بهره مند و کامیاب ۳ – فیلمی ساخته مسعود کیمیایی – آزمون چند گزینه ای – پهلوان افسانه ای آذری – شهری در مازندران ۴ – پسوند فاعلی – مربوط به هنر – صوت اندوه و افسوس – گوشه ای در دستگاه ماهور – ضربه ای با پا ۵ – تازه به راه افتاده – یک وعده غذای کامل را گویند – شست و شوی سرسری و بدون دقت ۶ – خودروی باربری کوچک – تاج‌ریزی – جایز – گروه مجهز ۷ – کمترین مقدار – پیشتاز – دانش ها ۸ – درختی جنگلی و بزرگ – لغو – دیدار – توبه کننده – گرداگرد دهان ۹ – نقاش فلاماندی قرن هفدهم – راه اصلی اتصال به اینترنت – پستانداری درنده و گوشتخوار – سمت و سو ۱۰ – حد و مرز – برای پیشگیری از بیماری تزریق می‌شود – از ویژگی های جوانمردان است ۱۱ – همسایه شبستر – مناسب – طریقه – تخریب کننده اموال عمومی

عمودی: ۱ – برتری و فضیلت – لبخند زننده ۲ – اجاقی که از طریق تابش الکترومغناطیسی ریز موج، در غذا گرما ایجاد می‌کند – مذکر ۳ – ترشرویی – مهمانخانه ماهانه ۴ – جدید – از یاران امام حسین(ع) – نام چند تن از پادشاهان اشکانی ۵ – نیایش کردن – داشتن مال و ثروت ۶ – عنوان هر یک از پادشاهان ساسانی – از تداول افتاده ۷ – کالای بازرگانی – براده فلز ۸ – جای پا – از جهات اربعه – آب شرعی ۹ – جست‌وجو برای یافتن چیزی – پا به سن گذاشته ۱۰ – مادر – کوه همدان ۱۱ – شهر برج ایفل – بررسی و تحلیل آثار هنری ۱۲ – قرآن را روی آن گذارده و تلاوت کنند – از غنی ترین موزه های جهان در شهر برلین ۱۳ – ضمیر انگلیسی – فال نیک – دهان ۱۴ – شرح دهنده – معاشرت ۱۵ – مصیبت ها – شیخ نشین امارات عربی ۱۶ – خوردنی صبحانه – گلابی ۱۷ – الفت – دارای شش سطح مربع – نفس خسته ۱۸ – نویسنده و مورخ آلمانی و خالق اثر دلاوران و دلاور پرستی – موی تابدار ۱۹ – ساز استاد محمد موسوی – تصنیف زیبا و ماندگار زنده یاد ایرج بسطامی ۲۰ – اهل سرزمین گل ها – ثابت شده با دلیل

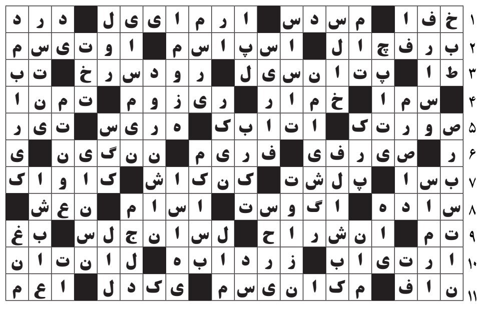

حل جدول شماره ۵۰۳

جدول متوسط [شماره ۷۲۹۳]

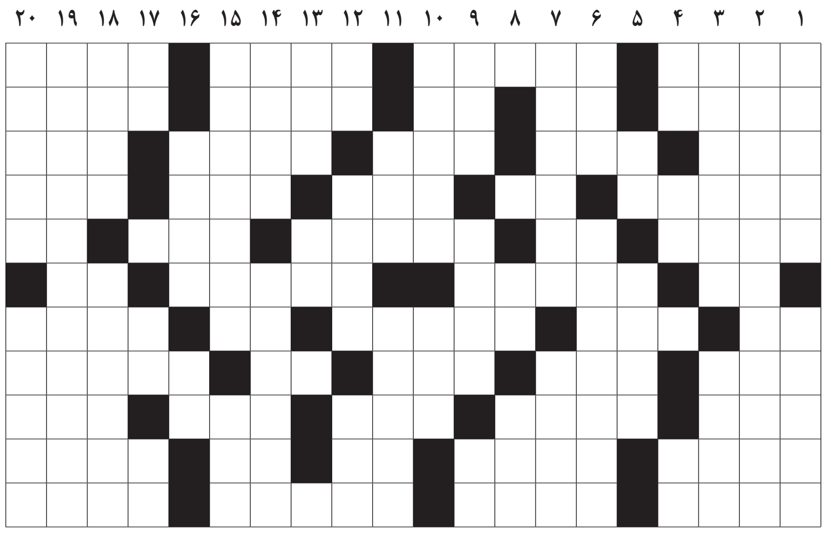

طراح جدول: امید موسوی

افقی

۱ – دانا – تلافی – بریان – ویرگول ۲ – رسوم – علامت جمع فارسی – زهر – پیروی – از پیامبران الهی ۳ – طریق – زورق – گره – شکافنده – همگانی‌تر ۴ – شوربختی – ماه سرد – اشاره به نزدیک – بیت – آهنگ ۵ – یک میلیاردیم – مکان – بسامد – شهری در آذربایجان شرقی – رود آرام ۶ – وحشی – گیرنده امواج – ساحر یهود – خوب نیست ۷ – خدای خورشید نزد مصریان باستان – مقعر – گلی سفید و خوشبو – اصفهان قدیم – نقصان ۸ – مقابل – بدبوی پرخاصیت – ناخوشی – حرف همراهی – مقداری از غذا که برای مزه کردن می چشند ۹ – خواهش – دوستی – عقاب سیاه – تور – خرما ۱۰ – ملعون ابدی – روشن‌تر – گشاده – زیر پا مانده – پسر مازنی ۱۱ – نصف آجر – علامت – درک متقابل – شهری روی آب

عمودی

۱ – مطر – یار ویس ۲ – بازیکن سابق تیم ملی فوتبال ۳ – دزد – دردناک ۴ – خرس فلکی – وی – آبادی ۵ – خشکی – موش خرما ۶ – نادانی – پاینده ۷ – پگاه – جابه جایی ۸ – واحد سطح – دارو ۹ – حیوان نجیب – خانه های ریز روی عکس – رود اروپا ۱۰ – مرطوب – رنگی است ۱۱ – صومعه – داوری ۱۲ – کتف – فراموشکار – چاخان ۱۳ – درخور – علامت مفعولی ۱۴ – بنیان – جر و بحث ۱۵ – دلواپسی – واحد مقاومت الکتریکی ۱۶ – مسافر – قلق ۱۷ – ناچیز – ویتامین انعقاد خون – سیما ۱۸ – آغاز – قیام سربداران از این روستا آغاز شد ۱۹ – کارگردان فیلم رسوایی ۲۰ – باور – پایتخت زندیان

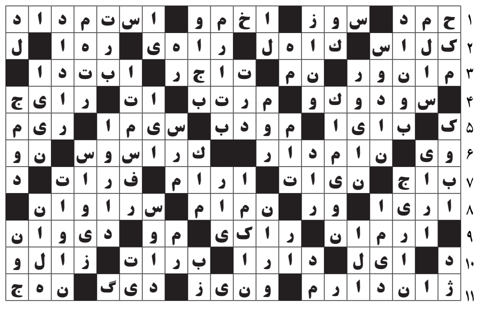

حل جدول شماره ۷۲۹۲